

Magdalena Wojarska, Małgorzata Czeszejko-Sochacka

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

PRYWATYZACJA JAKO NARZĘDZIE POLITYKI STRUKTURALNEJ W POLSCE W LATACH 1990-2006

1. Wprowadzenie – założenia metodyczne analizy

Uwzględnienie wątku prywatyzacji w kontekście polityki strukturalnej wynika z roli tego procesu w tworzeniu gospodarki rynkowej – stanowi ona punkt wyjścia do wzrostu efektywności, ogranicza lub eliminuje uznaniowe subsydiowanie przedsiębiorstw, sprzyja restrukturyzacji w sektorach, w których jest to niezbędne. Elementy te komponują się więc z podstawowym zadaniem polityki strukturalnej, którym są działania na rzecz realokacji zasobów w celu efektywniejszego ich zastosowania. Warto również zauważyć, że jednym z kryteriów kopenhaskich z 1993 r., które określały warunki członkostwa w Unii Europejskiej dla krajów Europy Środkowej i Wschodniej, była: właściwie działająca gospodarka rynkowa, opierająca się na funkcjonowaniu mechanizmu rynkowego i pozwalająca sprostać presji konkurencji wewnątrz Unii. Jak wiadomo, podstawą gospodarki rynkowej jest prywatna własność – zatem proces prywatyzacji polskiej gospodarki stanowił warunek integracji i również z tego względu zasługuje na szczególną uwagę.

Analizy podejmowane w referacie zostały ukierunkowane na osiągnięcie dwóch podstawowych celów, tj.:

- 1) określenie miejsca prywatyzacji w polityce strukturalnej państwa,
- 2) identyfikację głównych kierunków przekształceń, ze szczególnym uwzględnieniem poziomu regionalnego.

Realizacji sformułowanych powyżej celów badawczych podporządkowana została struktura rozważań, w której wyodrębnić można dwie części. W pierwszej, opartej na studiach dedukcyjnych literatury przedmiotu, skoncentrowano się na umiejscowieniu prywatyzacji w polityce gospodarczej państwa. W drugiej natomiast, wykorzystując dane wtórne, postanowiono przeanalizować procesy zachodzące w poszczególnych regionach. Podstawowym narzędziem analizy w tym fragmencie opracowania była metoda *k*-średnich, która umożliwiła wyodrębnienie w ramach 16-elementowego zbioru zróżnicowanych jednostek trzech rozłącznych

grup zawierających elementy podobne do siebie pod względem poziomu analizowanych zmiennych.

Podstawowa idea wspomnianej metody sprowadza się do iteracyjnej procedury podziału zbioru obiektów na k grup (stąd nazwa) w ten sposób, aby zminimalizować wielkość wewnątrzgrupowej wariancji. W literaturze zaproponowano wiele odmian metody k -średnich, każda z nich wymaga jednak określenia na początku postępowania liczby podzbiorów, na które zostaną podzielone obiekty. Prosta i intuicyjnie zrozumiała wersja metody k -średnich można ująć w postaci następujących etapów¹:

1) ustalenie maksymalnej liczby iteracji i liczby k stanowiącej liczbę podzbiorów,

2) dokonanie losowego wyboru k obiektów z analizowanego zbioru i uznanie ich za środki analizowanych podzbiorów,

3) przydzielenie pozostałych obiektów do grupy, dla której odległość Euklidesa między danym obiektem a środkiem ciężkości jest najmniejsza,

4) wyznaczenie dla każdej z tak utworzonych podgrup nowego środka ciężkości, a następnie sprawdzenie, czy każdy z obiektów jest bliższy środka własnej grupy, czy odrębnej – w drugim przypadku obiekt przesuwany jest do grupy, do której środka ma najbliżej,

5) wyznaczenie, po przesunięciu obiektów, nowego środka ciężkości w grupach, po czym ma miejsce powtórzenie procedury opisanej w kroku czwartym, aż osiągnięta zostanie dopuszczalna liczba iteracji lub optymalny podział zbioru obiektów.

W każdej z wersji metody k -średnich liczba podzbiorów zostaje niezmienną, zmienia się tylko ich skład w wyniku kolejnych iteracji.

Wybór metody grupowania regionów podyktowany był dużym stopniem rozpowszechnienia tej metody w badaniach empirycznych oraz dostępnością oprogramowania umożliwiającego sprawne dokonanie klasyfikacji².

Na potrzeby analizy wykorzystano 18 zmiennych diagnostycznych³ charakteryzujących podstawowe obszary procesu prywatyzacji w Polsce w latach 1990-2006.

¹ [Wędrowska 2002].

² Grupowanie metodą k -średnich wykonano za pomocą pakietu statystycznego STATISTICA.

³ X_1 – odsetek podmiotów sektora publicznego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych (w 2006 r.); X_2 – liczba przedsiębiorstw państwowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (w 2006 r.); X_3 – odsetek przedsiębiorstw państwowych objętych przekształceniami (w latach 1990-2006); X_4 – odsetek przedsiębiorstw skomercjalizowanych (w latach 1990-2006); X_5 – odsetek jssp, w których zbyto akcje/udziały w trybie oferty ogłoszonej publicznie (w latach 1990-2006); X_6 – odsetek jssp, w których zbyto akcje/udziały w trybie przetargu publicznego (w latach 1990-2006); X_7 – odsetek jssp, w których zbyto akcje/udziały w trybie rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia (w latach 1990-2006); X_8 – odsetek jssp, w których zbyto akcje/udziały w trybie niepublicznym za zgodą RM; X_9 – odsetek przedsiębiorstw sprywatyzowanych bezpośrednio (w latach 1990-2006); X_{10} – odsetek przedsiębiorstw, których mienie sprzedano w ogólnej liczbie przedsiębiorstw sprywatyzowanych bezpośrednio (w latach 1990-2006); X_{11} – odsetek przedsiębiorstw, których mienie wniesiono do spółki w ogólnej liczbie przedsiębiorstw sprywatyzowanych bezpośrednio (w latach 1990-2006); X_{12} – odsetek przedsiębiorstw, których mienie oddano do odpłatnego korzystania w ogólnej liczbie przedsiębiorstw

Przy doborze wskaźników uwzględniono więc takie kwestie, jak: efekty prywatyzacji (X_1, X_2), stan przekształceń ($X_3, X_4, X_9, X_{14}, X_{18}$) oraz strukturę poszczególnych metod ($X_5, X_6, X_7, X_8, X_{10}, X_{11}, X_{12}, X_{13}, X_{15}, X_{16}, X_{17}$). Wytypowane zmienne są obiektywne, mierzalne, wyrażone w jednostkach naturalnych, a ich wybór dokonany został z uwzględnieniem dostępności wiarygodnych danych statystycznych (główne źródło informacji stanowiły opracowania Ministerstwa Skarbu Państwa oraz Głównego Urzędu Statystycznego).

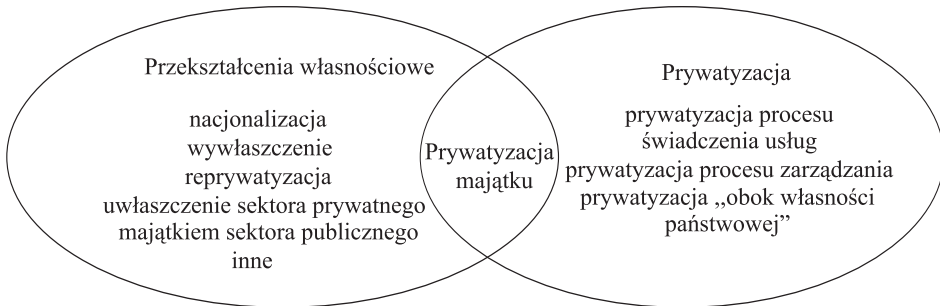
2. Miejsce prywatyzacji w polityce strukturalnej państwa

Określenie miejsca prywatyzacji w polityce strukturalnej państwa wymaga w pierwszej kolejności jednoznacznego określenia terminu „sektor publiczny”, dokonany bowiem przegląd piśmiennictwa dostarczył wielu jego ujęć definicyjnych i wyraźnie unaoczniał fakt, że ani obowiązująca Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, ani ustawy takim pojęciem nie operują. Mając na uwadze istniejące rozbieżności postanowiono – na potrzeby dalszych rozważań – zdefiniować sektor publiczny jako zbiór wszystkich państwowych i komunalnych osób prawnych (ze Skarbem Państwa włącznie) oraz nieposiadających osobowości prawnej jednostek organizacyjnych podległych organom władzy publicznej (państwowym i samorządowym) [Siwińska 2003]. Przyjęty sposób rozumienia pojęcia „sektor publiczny” oparty jest na kryterium własności oraz podległości i zgodny jest z metodologią stosowaną w rejestrze REGON.

Kolejnym pojęciem wymagającym wyjaśnienia są „przekształcenia własnościowe”, które potraktowano jako zespół następujących po sobie, celowych, świadomych i zorganizowanych działań, w efekcie których następuje przeniesienie praw własności do danego dobra materialnego lub niematerialnego z sektora publicznego do prywatnego lub odwrotnie. Na zakres pojęcia przekształcenia własnościowe składają się takie procesy, jak: nacjonalizacja, wywłaszczenie, prywatyzacja majątkowa, reprivatyzacja oraz wybrane formy uwłaszczenia. Natomiast pozostałe przeobrażenia, które mają miejsce w ramach danego sektora własności, jak choćby komercjalizacja, komunalizacja czy uwłaszczenie państwowych osób prawnych, proponuje się określać mianem przekształceń prawno-organizacyjnych.

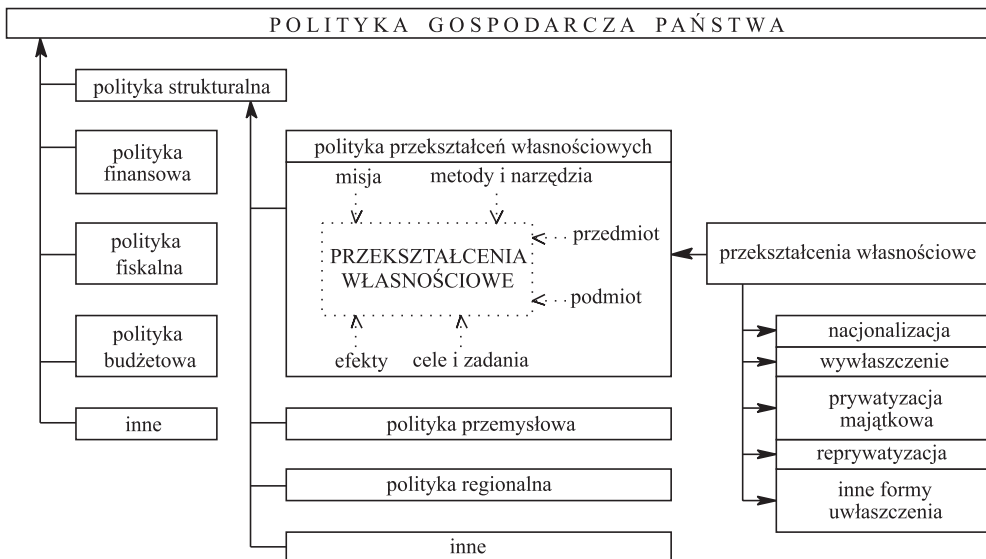
sprywatyzowanych bezpośrednio (w latach 1990-2006); X_{13} – odsetek przedsiębiorstw, których mienie rozdysponowano stosując mieszane rozwiązania w ogólnej liczbie przedsiębiorstw sprywatyzowanych bezpośrednio (w latach 1990-2006); X_{14} – odsetek przedsiębiorstw zlikwidowanych (w latach 1990-2006); X_{15} – odsetek przedsiębiorstw zlikwidowanych, których mienie sprzedano (w latach 1990-2006); X_{16} – odsetek przedsiębiorstw zlikwidowanych, których mienie wniesiono do spółki (w latach 1990-2006); X_{17} – odsetek przedsiębiorstw zlikwidowanych, których mienie rozdysponowano w sposób mieszany (w latach 1990-2006); X_{18} – odsetek pp biorących udział w programie nfi w ogólnej liczbie podmiotów objętych przekształceniami (w latach 1990-2006).

Należy więc wyraźnie zaakcentować, że zakresy znaczeniowe haseł „przekształcenia własnościowe” oraz „prywatyzacja” nie zawsze się pokrywają, co powoduje, że stosowanie ich jako synonimów nie jest właściwe. Prywatyzacja może być traktowana jako przekształcenie własnościowe jedynie wówczas, gdy towarzyszy jej przeniesienie praw własności (rys. 1).

Rys. 1. Prywatyzacja a przekształcenia własnościowe

Źródło: opracowanie własne.

Rys. 2. Prywatyzacja a polityka gospodarcza państwa

Źródło: opracowanie własne.

Umiejscowienie procesów przekształceń własnościowych w określonych realiach, tj. ustalenie, kto (podmiot), w jaki sposób (metody i narzędzia), na co oddziałuje (przedmiot), a także określenie misji, celów i zadań oraz efektów realizowanych działań powoduje przejście do kategorii bardziej ogólnej, czyli polityki przekształceń własnościowych. Przechodząc na jeszcze wyższy stopień uogólnienia, stwierdzić należy, że polityka przekształceń własnościowych jest częścią polityki strukturalnej państwa, która zmierza do przekształcania układu relacji i proporcji występujących między poszczególnymi sektorami, działami i gałęziami gospodarki oraz rodzajami produkcji społecznej a jej całością przez preferowanie rozwoju wybranych sektorów i gałęzi. Polityka ta ma zwykle na uwadze nie tylko proporcje działowo-gałęziowe i rodzajowe, lecz także inne proporcje występujące w gospodarstwie narodowym (typu społecznego, technologicznego, terytorialnego) [Winiarski 1999].

Miejsce prywatyzacji w polityce gospodarczej państwa przedstawiono na rys. 2.

3. Zmiany struktury własnościowej w Polsce w latach 1990-2006

Analizę materiału statystycznego opisującego dynamikę prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych w Polsce w latach 1990-2006 należałoby rozpocząć od odnotowania systematycznie zmniejszającej się liczby tego typu jednostek zarówno w ujęciu krajowym, jak i regionalnym. Za stan wyjściowy przyjmuje się 8453 przedsiębiorstwa, które były zarejestrowane w dniu 31 grudnia 1990 r., z czego do końca 2006 r. pozostało:

- 566 podmiotów (6,7% ogółu) – jest to wielkość podana przez Główny Urząd Statystyczny w opracowaniu *Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych w 2006 r.*⁴,
- 913 podmiotów (10,8% ogółu) – ta wielkość pochodzi z wydawanego przez Ministerstwo Skarbu Państwa biuletynu *Dynamika przekształceń własnościowych*.

Na zmianę ogólnej liczby przedsiębiorstw państwowych wpłynęła przede wszystkim realizacja ustaw dotyczących przekształceń własnościowych (głównie prywatyzacji), a także prowadzone procesy likwidacji i/lub upadłości [*Prywatyzacja przedsiębiorstw... 2002; Raport o przekształceniach... 2001*]. Z danych Ministerstwa Skarbu Państwa wynika, że do 31 grudnia 2006 r. przekształceniami objęto ogółem 5747 przedsiębiorstw, z czego [*Dynamika przekształceń... 2006*]:

- 1587 skomercjalizowano (w tym 17 przedsiębiorstw z udziałem wierzycieli) – akcje/udziały udostępniono w 1026 spółkach, w tym w wyniku prywatyzacji pośredniej w 364;
- 2263 poddano prywatyzacji bezpośredniej w trybie art. 37 ustawy z 13 lipca 1990 r. O prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i art. 39 ustawy z 30 sierpnia 1996 r. O komercjalizacji i prywatyzacji, z czego proces zakończono w 96,4% przypadków;

⁴ http://www.stat.gov.pl/gus/45_819_PLK_HTML.htm z dnia 27.06.2007.

- 1897 poddano likwidacji w trybie art. 19 ustawy z 25 września 1981 r. O przedsiębiorstwach państwowych – proces ten zakończono w 1056 przedsiębiorstwach, a w 681 jednostkach efektem jego było ogłoszenie upadłości.

Wśród przekształconych podmiotów ponad połowę stanowiły jednostki prowadzące działalność w sekcji przetwórstwa przemysłowego oraz budownictwa (odpowiednio 44,4 i 17,4%). W pierwszej grupie przedsiębiorstw najbardziej popularną procedurą okazało się przekształcenie w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, któremu poddano łącznie 42,2% podmiotów. Tymczasem przedsiębiorstwa budowlane przekształcano najczęściej (51,0% ogółu), wykorzystując do tego celu techniki prywatyzacji bezpośredniej.

Zbiór przedsiębiorstw państwowych objętych przekształceniami w głównej mierze tworzyły podmioty zatrudniające od 50 do 249 pracowników, które stanowiły 38,2% wszystkich jednostek. Z zestawienia danych uwzględniających dwie zmienne, tj. oprócz wielkości zatrudnienia także metodę przekształcenia, wynika, że komercjalizacji poddawano podmioty duże, z zatrudnieniem kształtującym się powyżej 500 osób (66,0%); bezpośrednio prywatyzowano przedsiębiorstwa, w których liczba pracowników mieściła się w przedziale 50-249 osób (50,1%); natomiast likwidacji z przyczyn ekonomicznych ulegały podmioty małe i średnie (do 249 osób), których udział wyniósł 89,2%.

Porównanie liczby podmiotów objętych przekształceniami z ogólną liczbą przedsiębiorstw działających na początku transformacji systemowej umożliwiło ustalenie stopnia zaawansowania procesów przemian, która w skali kraju kształtowała się na poziomie 67,6%.

Oceniając zmiany struktury własnościowej w przekroju regionów i tym samym zmierzając do osiągnięcia założonego celu analizy, podzielono zróżnicowany zbiór składający się z 16 regionów na trzy rozłączne podgrupy. Jako że celem grupowania było ustalenie podobieństwa między elementami, nie zaś ich hierarchizacja, przypisane skupieniom oznaczenia należy traktować jako umowne, a kolejność ich nadawania była przypadkowa.

Do pierwszej (I) grupy regionów przyporządkowano 7 województw, wśród których znalazły się: dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podkarpackie i śląskie. Spośród trzech wyodrębnionych zbiorów ten charakteryzował się najmniejszym odsetkiem podmiotów sektora publicznego (3,8%), ale jednocześnie najwyższą przeciętną liczbą przedsiębiorstw państwowych zarejestrowanych w systemie REGON w dniu 31 grudnia 2006 r. (79). Liczba przedsiębiorstw państwowych zlokalizowanych na terenie poszczególnych województw była w okresie gospodarki centralnie sterowanej (tj. do lipca 1990 r.) funkcją wielkości województwa oraz stopnia jego uprzemysłowienia [*Dynamika przekształceń...* 2006]. Tak więc wspomniana mnogość podmiotów państwowych to efekt obecności w analizowanej grupie dwóch regionów, tj. mazowieckiego i śląskiego, na terenie których odnotowano odpowiednio 190 i 110 przedsiębiorstw państwowych.

Kolejną charakterystyczną cechą analizowanego skupienia był najwyższy przeciętny stopień zaawansowania procesów przekształceń (72,9%), który przekroczył średnią krajową o ok. 5%. W poszczególnych województwach wskaźnik ten kształtował się w granicach od 63,4% (dolnośląskie) do 82,8% (podkarpackie). Spośród trzech dostępnych ścieżek prywatyzacji najczęściej wykorzystywaną (podobnie jak w dwóch pozostałych grupach regionów) była metoda prywatyzacji bezpośredniej (łącznie przekształcono w ten sposób 1284 podmioty), szczególnie zaś oddanie majątku przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania (stosowane przeciętnie w 61% przypadków).

Drugą pod względem popularności metodą transformacji praw własności okazała się likwidacja przedsiębiorstw ze względów ekonomicznych (wykorzystano ją w odniesieniu do 1082 jednostek) poprzez sprzedaż majątku przekształcanego podmiotu (86,5%).

Trzeci kierunek zmian to, poprzedzona komercjalizacją, prywatyzacja pośrednia. Na tle trzech analizowanych zbiorów to właśnie w skupieniu I przekształcenie to stosowano relatywnie najczęściej – w jednoosobowe spółki skarbu państwa przekształcono średnio 30,1% podmiotów. Dla porównania, odsetek przedsiębiorstw objętych komercjalizacją w skupieniu II wyniósł 19,4%, w III zaś 27,1%. Do drugiego etapu prywatyzacji pośredniej przeznaczono 22,2% przedsiębiorstw, a ich akcje/udziały najczęściej dystrybuowano w trybie rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia (64,5% przypadków).

Druga (II), najmniej liczna grupa regionów utworzona została z województw: lubelskiego, podlaskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Odnosząc wielkość i strukturę sektora publicznego analizowanej zbiorowości do sytuacji panującej w skupieniu I, należy zwrócić uwagę na odwrotność panujących tu tendencji – tym razem relatywnie największy sektor publiczny (4,5%) składał się z najmniejszej liczby przedsiębiorstw państwowych (przeciętnie 28 jednostek). Największe nasycenie podmiotami działającymi na podstawie ustawy z 25 września 1981 r. O przedsiębiorstwach państwowych wystąpiło w województwie lubelskim (35), najmniejsze natomiast w podlaskim (22).

Odsetek przedsiębiorstw (funkcjonujących na wymienionym powyżej obszarze), które objęto przekształceniami w latach 1990-2006, ukształtował się na poziomie 64,5% i był niższy od średniej krajowej o 3,5%. O ile poprzednia grupa (tj. I) dominowała w zakresie komercjalizacji, o tyle grupa II wiodła prym jeśli chodzi o prywatyzację bezpośrednią oraz likwidację przedsiębiorstw. Pierwsza z wymienionych metod wykorzystywana była przeciętnie w przypadku niemal co drugiego przekształcanego przedsiębiorstwa (średni wskaźnik struktury wyniósł tu 44,9%). Spośród trzech dostępnych technik rozdysponowania majątku przedsiębiorstwa najbardziej popularne okazało się oddanie majątku do odpłatnego korzystania – dotyczyło to łącznie 239 jednostek spośród 453 objętych charakteryzowaną ścieżką. Z kolei jeśli chodzi o likwidację, to poddano jej 35,7% podmiotów uczestniczących

w przekształceniach, a głównym narzędziem transformacji praw własności była sprzedaż (86,8%).

Kończąc charakterystykę skupienia II, warto również zwrócić uwagę na najmniejszą liczbę firm biorących udział w Programie Narodowych Funduszy Inwestycyjnych – przeciętnie z każdego regionu stanowiącego element grupy do programu włączono 13 podmiotów (najwięcej z lubelskiego – 19; najmniej z warmińsko-mazurskiego – 9). Tymczasem te same wielkości w zbiorze I i III kształtowały się na poziomie 51 oraz 21.

Ostatnia, trzecia (III) grupa, która powstała jako efekt przeprowadzenia procedury *k-średnich*, składała się z województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego, wielkopolskiego oraz zachodniopomorskiego. Analizując kształtowanie się wskaźników opisujących stan przekształceń dokonujących się na tym obszarze, dochodzi się do wniosku, że ich poziom ustalił się pomiędzy wartościami przypisanymi dwóm pozostałym zbiorowościom. I tak przeciętnie w regionach tworzących charakteryzowany zbiór, według stanu na koniec grudnia 2006 r., funkcjonowało 49 przedsiębiorstw państwowych (najwięcej – 129 w województwie wielkopolskim; najmniej – 7 – w opolskim). Stopień zaawansowania przekształceń osiągnął poziom 64,2% i był o 3,8% niższy od przeciętnej krajowej. Dominującą metodą przekształceń była ścieżka bezpośrednia – zastosowano ją średnio w odniesieniu do 39,0% podmiotów. Podobnie jak w poprzednich zbiorach, tak i tu majątek przedsiębiorstw państwowych trafiał w ręce prywatne poprzez wykorzystanie procedury oddania go do odpłatnego korzystania pracownikom danej jednostki (68,8%). Na drugim miejscu, jeśli chodzi o częstotliwość realizacji, uplasowała się likwidacja przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych (33,9%) i jej podstawowa technika, czyli sprzedaż (86,1%). Trzecim, najmniej popularnym kierunkiem przekształceń było przekształcanie przedsiębiorstw w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (27,1%). W charakteryzowanej grupie regionów drugim etapem prywatyzacji pośredniej objęto łącznie 71 podmiotów (przeciętnie 14 w każdym regionie), a akcje/udziały trafiały do sektora prywatnego głównie poprzez rokowania podjęte na podstawie publicznego zaproszenia (81,9% przypadków).

4. Podsumowanie

W rozważaniach podejmowanych w artykule postanowiono skoncentrować się na polityce strukturalnej z uwagi na to, że stanowi ona strategiczny kierunek polityki gospodarczej państw wysoko rozwiniętych, a jej znaczenie wzrasta wraz z rozwojem międzynarodowej konkurencji. Jako główny cel analizy przyjęto określenie miejsca prywatyzacji w polityce strukturalnej państwa oraz identyfikację głównych kierunków przekształceń realizowanych w regionach.

Dokonane studia dedukcyjne literatury przedmiotu doprowadziły do konkluzji, że polityka prywatyzacyjna, stanowiąc subobszar polityki przekształceń własno-

ściowych, jest elementem polityki strukturalnej państwa. Z kolei z przeprowadzonej analizy danych wtórnych wynika, że:

- w latach 1990-2006 sektor przedsiębiorstw państwowych w Polsce został zredukowany o 89,2%; natomiast stopień zaawansowania procesów przemian ukształtował się na poziomie 68% – najwyższy odsetek przedsiębiorstw objętych przekształceniami w ogólnej liczbie podmiotów działających w kraju w 1990 r. osiągnięto w województwie podkarpackim (82,8%), najniższy natomiast w zachodniopomorskim (54,3%);
- dominującym kierunkiem prywatyzacji zarówno w ujęciu makro-, jak i mezoekonomicznym okazała się prywatyzacja bezpośrednia, którą objęto 39,5% przedsiębiorstw. Z uwagi na długo utrzymywany ustawowy wymóg stosowania tej procedury w odniesieniu do małych i średnich podmiotów o znaczeniu lokalnym największy odsetek (44,9%) jednostek przekształconych w ten sposób odnotowano w regionach skupienia II;
- kolejną pod względem częstotliwości wykorzystywania metodą prywatyzacji była likwidacja podmiotu z powodów ekonomicznych – w ten sposób przekształcono łącznie 33,1%. Także i w tym przypadku wynik uzyskany dla skupienia II był najwyższy i przekroczył średnią krajową o 2,5%;
- pozostałe dwa skupienia, tj. I i III, uzyskały wyniki wyższe od średniej krajowej w odniesieniu do procedury przekształcenia przedsiębiorstwa w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa – w przypadku pierwszej grupy regionów przekształcono w ten sposób średnio 30,1% podmiotów, w drugiej zaś 27,1%.

Literatura

- Dynamika przekształceń własnościowych*, Departament Analiz i Prognoz Ministerstwa Skarbu Państwa, Warszawa 63/2006.
- Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych w 2001 r.*, GUS, Warszawa 2002.
- Raport o przekształceniach własnościowych w 2000 r.*, Ministerstwo Skarbu Państwa, Warszawa 2001.
- Siwińska J., *Sektor publiczny w gospodarce*, [w:] M. Bednarski, J. Wilkin (red.), *Ekonomia dla prawników i nie tylko*, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2003.
- Wędrowska E., *Miara ilości informacji jako instrument zarządzania zasobami danych*, Katedra Statystyki i Informatyki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2002 (praca doktorska).
- Winiarski B., *Pojęcia podstawowe*, [w:] B. Winiarski (red.), *Polityka gospodarcza*, PWN, Warszawa 1999.

PRIVATISATION AS AN INSTRUMENT OF STRUCTURAL POLICY IN POLAND BETWEEN 1990 AND 2006

Summary

The main aim of the article was determination of privatisation place in structural policy as well as identification the directions of transformation which were realized in regions.

The analysis showed that privatisation policy is an element od structural policy of the state. Moreover collected statistic data led to the conclusion that sector of state enterprise has been cut down in Poland between 1990 and 2006 about 89,2%. The most popular transformation metod has been direct privatisation, used in 39,5% cases. In the article all regions in Poland were divided into three groups for the purpose of using this special procedure.